

YAYINA
HAZIRLAYANLAR

Bülent ALDAL

İlçe Milli Eğitim
Müdürü
Rehberliğinde

Salih AKBULUT

İlçe Milli Eğitim Şube
Müdür V.

Uğur CEYLAN

İlçe Milli Eğitim Şube
Müdür V.

Selma TAN

Bilişim Teknolojileri
Öğretmeni

Şubat 2014

İÇİNDEKİLER

Sevgi	1
Sevgi ve Başarı	2
Anne-Baba ve Sevgi Çemberi	3
Kendini Sevmek	4
Başkalarını Sevmek	5
Vefa	6
Doğruluk ve Dürüstlük	7
Doğru Olabilmek	7
Doğru Yaşayabilmek	7
Dürüst İnsanın Özellikleri	8
Dürüst Çocuklar Yetiştirmek	8
Kendine Karşı Dürüst Olmak	9
Kişiler Arası İlişkiler	10
İletişim	10
Görgü Kuralları	11
Olumlu Düşünmek	13
Mumların Hikayesi	13
Beden Dili	14
Güzel Konuşma	15
Umut	16
Empati	17
Hayır Diyebilmek	18
Saygı	19
Geçmişe Saygı	19
Yaşadığımız Çevreye Saygı	20
Nimete Saygı	21
Yaşlılarımıza Saygı	22
Dini ve Ahlaki Değerlere Saygı	23
Emeğe ve Çalışana Saygı	24
Engeli Olan İnsanlara Saygı	25
Hayvan Haklarına Saygı	26
Öğretmene Saygı	27
Çalışan Öğrenciye Saygı	28
Birlik ve Beraberliğe, Barışa Saygı	29
Bilim ve Bilim İnsanlarına Saygı	30
Anne ve Babaya Saygı	31
Adalet	32
Adaletli İnsanın Özellikleri	33
Sabır	36
Cesaret	38
İnternet Güvenliği	40
Sigaranın Zararları	44
Trafik Güvenliği	48

*Hayatta en hakiki
mürşit ilimdir*

K. Atatürk

Türkiye
değerleriyle
büyüyor

Toplumsal değerler insanlık tarihi kadar eski ve gereklidir. Değerlerimizi yaşatabilmek ve geleceğe aktarabilmek için örnek çalışmalar sergilemeli ve kalıcı hale getirebilmek için eğitimcilerimizin hazırladığı bu kitap gibi eserleri arttırabilmeliyiz.

Kendi değerlerine sahip çıkamayan ve yaşatamayan toplumlar dünya üzerinde tutunamaz ve geleceğe güvenle bakamazlar. Hızla modernleşen ve gelişen dünyada çocuklarımıza bırakabileceğimiz en büyük miras insani, milli ve ahlaki değerlerimizdir.

Sevgi, Saygı, Adalet, Dostluk ve Vefa Değerler Eğitiminin başlangıcını oluştururken, Sorumluluk, İletişim, Sabır ve Cesaret de bu değerlerin tamamlayıcı öğeleridir. Değerler Eğitimi çalışmalarını yaşatabilmek ve örnek insan modelleri oluşturabilmek dileğiyle, emeği geçen tüm eğitimcilerimize teşekkürlerimi sunarım.

Yusuf İzzet KARAMAN
Demre Kaymakamı

Kalbini

değerlerimizle

doldur

Antalya Valiliđi İl Milli Eğitim Müdürlüğümüzce Değerler Eğitimini kapsamında başlatılan ve Müdürlüğümüz Ar-Ge Birimince hazırlanan, bu mütevazı kitabımızın; ilçemiz öğretmen ve idarecilerimizin emekleri ile derlediğimiz araştırma ve değerlendirme sonuçlarını bilimsel bir çalışmaya dönüştürerek eğitim dünyamıza katkı sunacağına olan inancımızla Değerler Eğitimine kaynak olmasını hedefledik. Değerlerin yaşatılması; hayatta karşılık bulması, toplumun gerekli önemi vermesiyle mümkündür. Değerler ancak yaşatıldıkça var olabilir ve değerlerin yaşatılması, yayılması için belli bir hassasiyetin gösterilmesi gerekir.

Değerlerin toplumsallaşmasını sağlamanın yolu; ailelerin bu konuda eğitilmesi, evrensel değerlerin aile içinde yaşanmasını sağlamaktan geçmektedir.

Teknolojik gelişmelerin aileye dolayısıyla topluma olan olumsuz etkilerine karşı ailelerin bilinçlendirilmesi, değerlerin gelecek nesillere aktarılarak sağlıklı nesiller yetiştirilmesini sağlamak gerekmektedir.

Protokol ve Nezaket Kuralları adlı kaynak kitabımızdan sonra eğitim bilimlerinde üreten kurum olma vizyonumuza örnek olacak bu kitabımızın da toplumsal hayatın işleyişinde çok önemli bir yere sahip olan ve toplumları bir arada tutan değerlerin, içselleştirilerek gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlaması dileğiyle, emeği geçen tüm eğitimci arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Bülent ALDAL
Demre Milli Eğitim Müdürü

SEVGİ

SEVİLMEK, SEVMEKLE BAŞLAR

Hayatta var olan, korunmaya değer en güzel duygudur sevgi. Seven kalp taşlanmaz, seven kalp yaşlanmaz. Seven insan her zaman sevilip saygı duyulan insandır.

Etrafımıza bir göz atalım, değer verdiğimiz insanların ve bizim neye ihtiyacımız var? Tabii ki sevgi ve dostluğa. Dostluk, sevgiyle kurulur, en sağlam temeller sevgiyle atılan temellerdir.

Bize verilen bu duygunun değerini bilelim, etrafımızdaki insanları da sevgiden mahrum etmeyelim. Böylece, hayatımız karamsar olmaktan çıkıp, umut ve sevgi dolu olsun.

Her ne kadar bazı insanların sevgiden haberi olmasa da sadece maddi hayata değer vererek, manevi duygularını hiçe sayarsalar da sadece doğru yol, her zaman içinde doğruluk, hak ve sevgi bulunan yoldur.

Ruhumuzun beslenmesi için sevgiye ihtiyacımız vardır. Sevgiyi önemsemeyen insanın kalbi katılaşır, öfkesi artar. Sevgi her yerde sevgidir, her yerde güzeldir.

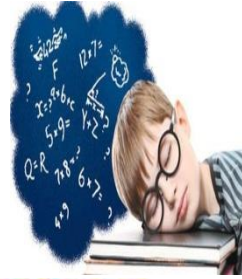
"Sevgi, iki defa yaşamaktır"

SEVGİ VE BAŞARI

İnsan olmak sevmekle başlar. Başarılı olmak için de yapılan işi sevmek gerekir. Okulu ve derslerini sevmeyen ve bu uğurda çaba göstermeyen öğrenciler başarısız olmaktadır.

Bu nedenle; öğretmenlerimizin öğrenciye yardımcı olması, okulu ve dersleri sevdirerek öğretmesi gerekir. Derse katılmaya teşvik edilen ve kapasitelerine uygun örnekler çözdürülen öğrencilerin okula aidiyet duygularının geliştiği gözlemlenmektedir.

başarılı öğrencinin portresi

Öğrencilerin okul derslerinin yanında; satranç, spor, resim, müzik veya diğer sosyal ve kültürel etkinliklere katılması, okul başarısının yükselmesine olumlu etki etmektedir. Bu nedenle öğrencinin sevdiği faaliyete yönlendirilmesi gerekmektedir. Okullarda düzenlenen spor ve kulüp faaliyetlerine katılan öğrencinin derslere ve okula devam etme hususunda güdülendiği görülmektedir.

Her öğrenci farklı bir yeteneğe sahiptir. Bu nedenle, öğrencinin yeteneğini sergileyebilmesi için fırsat verilmeli ve öğrenciler çeşitli yarışmalara katılmaya teşvik edilmelidir.

“Sevginin olduğu yerde başarı ve zenginlik vardır”

ANNE-BABA VE SEVGİ ÇEMBERİ

Aile, toplumun en küçük birimi ve çekirdeğidir. Aile yapısının sağlam olduğu toplumlarda insanların daha mutlu, sağlıklı ve barış içinde yaşadıkları görülmüştür.

Ailedeki birlik ve bütünlük, aile üyelerinin birbirlerine karşı gösterdikleri sevgi, saygı ve hoşgörüyü dayanır. Eğer ailede sevgi ve hoşgörü kaybolmuşsa, şiddet, öfke ve mutsuzluk ortaya çıkar. Bu da insanların erken yaşlanmasına ve depresyon belirtileri göstermesine neden olur.

Aileye güç veren, zor günlerde ayakta durmasını sağlayan öncelikli unsur, birbirine verdikleri destektir. Aile üyeleri arasındaki sevgi ve destek var oldukça, o ailedeki bereket ve zenginlik azalmayacaktır.

MUTLU ÇOCUKLARIN ÖZGÜVENİ DAHA YÜKSEKTİR

Saygısız sevgi işe yaramaz, sevgisiz saygı da eksiktir ve kişiler arası ideal ilişkiye engeldir. Sevgi ve saygının bir arada bulunduğu ailelerde başarılar uzun ömürlüdür ve hiçbir zorluk onları yıkamaz. Bu nedenle, çocuklarımızı küçüklükten beri dayakla ve kızarak terbiye etmeye çalışmaktansa, severek, güven vererek ve çalışmaya teşvik ederek büyütmeliyiz. Sürekli bağırılan ve dövülen çocuğun adam olduğu nerede görülmüştür?

**“Anne ve babanın sevgisi yağmur gibidir.
Her çocuğa aynı yağar”**

KENDİNİ SEVMEK

Bizler başkalarını sevmeli ve şefkat göstermeliyiz, bunu yapabilmemiz için de öncelikle kendimizi sevmeli ve değer vermeliyiz.

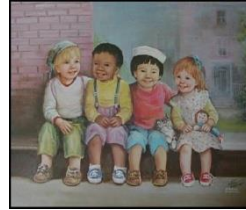
Kendini sevmeyen ve kendine değer vermeyen bir insan başkasını sevebilir mi? Hayatla barışık olmayan, sürekli asık suratla dolaşan ve insanlarla çekişip kavgaya eden birisi mutlu olabilir mi?

Kendini seven ve kendisi ile barışık yaşayan insanlar derslerden ve sınavlardan korkmaz ve zorluklara karşı daha dirençli olurlar.

ARKADAŞLIK

Sen gülerken yanındakiler de güler ama ağlarken yalnız ağlarsın. Onun için, öyle bir ağaca yaslan ki asla yıkılmasın, öyle bir arkadaş edin ki seni asla bırakmasın.

İyi arkadaşlıklar temiz hesaplarla kurulur. Birbirine faydalı olan, güvenen ve zor durumda yalnız bırakmayan arkadaşlara ihtiyacımız vardır. İnsan yaratılış gereği yalnız yaşayamaz ve etrafında güveneceği insanları arar. Arkadaşlar genelde mahalleden veya okuldan seçilir, asker arkadaşlıkları da pek meşhurdur. Esas olan ise, anne babanın birbirlerine ve çocuklarına arkadaş ve dost olabilmesidir.

“İyi bir arkadaşı olanın aynaya ihtiyacı yoktur”

BAŞKALARINI SEVMEK

Anlaşma yoluna gitmek, bir insanın gidebileceği en güzel yoldur. Eğer insanlara olmaları gerektiği gibi davranırsan, onlara yeteneklerini görmeleri için yardım etmiş olursun.

Bir insana, "Seninle gurur duyuyorum" diyebilmek kendisini önemli hissetmesi için söyleyebileceğimiz en değerli sözdür. Bazı insanlar dıştan sert görünebilirler, fakat yumuşak bir kalpleri olabilir. Onu arayıp ortaya çıkartmak gerekir. Bu nedenle, suçlu arayacağımıza eğer bir hata yapılmışsa o hatayı bulup düzeltmeye çalışmak daha uygun olacaktır.

Bir insanın olgunlaşmasını sağlamanın en iyi yolu, ona sorumluluk yüklemek ve güvendiğimizi belli etmektir. Böylece, karşılıklı sevgi ve anlayış kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

"İnsanları sevmek, iki yürek arasında akan nehir gibidir. Gittiği yeri de temizler, geldiği yeri de"

VEFA

Yerin ve göğün sahibi olan Allah'ım, kendi varlığından bir nefes üflediğin için ruhumuza, biz sevmeyi sevdik, yarattığın her şeyi zerreden küreye...

Biz dağların taşların kaldıramadığı payeyi üstlendik. Eşref-i mahluk lütfuna mazhar olduk. Aşk ve sevgi ile omuzladık bu yükü kıyamete kadar...

Sevgi tohumları, daha ete kemiğe bürünmeden, insan diye görünmeden ekilmişti ruhlarımızın mayasına...

Yavaş yavaş ölürlər,
Alışkanlıklarına esir olanlar,
Her gün aynı yolları yürüyenler,
Ufuklarını genişletmeyen ve değiştirmeyenler,
Elbiselerinin rengini değiştirme riskine bile girmeyenler,
Ve bir yabancı ile konuşmayanlar...

Sevgi nasıl bir şey ki,
Ne para ne de pul...
Sadece seven bir kul,
Allah korkusu ve azıcık huzur,
İşte, gerçek sevgi budur...

DOĞRULUK VE DÜRÜSTLÜK

DOĞRU OLABİLMEK

Yalan söylemeyen, haksızlık yapmayan, terbiyeli ve tutarlı olan herkes "Doğruluk" tan nasibini almış demektir. Doğruluk, insanların iş ve davranışlarında dürüst olmasıdır.

Özü ve sözü doğru olan insanlar, güvenilir ve sevilen kimselerdir. Bu nedenle, önce yetişkinler doğru olmalıdır ki, çocuklarına da doğru yolu gösterebilsinler. Yetişkin insanlar alim olmak veya zengin olmak zorunda değildir, fakat doğru olmak zorundadırlar.

DOĞRU YAŞAYABİLMEK

Doğruluk ve dürüstlük doğuştan gelen bir davranış biçimi olmadığından, insanlar doğuştan iyi veya kötü doğmazlar. Çocuğa yön veren ailesi ve çevresidir.

Çocuk dürüst bir aile ve çevrede yetiştiğinde işler onun için kolaylaşırken, problemleri ve sıkıntılı bir ailede yetiştiğinde çocuğun davranışları da sıkıntılı olabilmektedir. Doğru bir insan olabilmek için öncelikle kendimize karşı dürüst olmalıyız. Bir insanın yüzüne karşı kuramayacağımız bir cümleyi, o yokken onun arkasından da asla kurmamalıyız. Arzu ve isteklerimiz bizi yanlış yola sevk edebilir, bu yüzden isteklerimize gem vurabilmeli ve hangi şartlarda olursa olsun doğruyu söylemeli ve dürüstlüğümüzü muhafaza edebilmeliyiz.

"Çocuklarımıza bırakabileceğimiz en büyük miras doğruluktur"

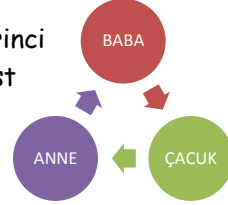
DÜRÜST İNSANIN ÖZELLİKLERİ

- Başkalarının haklarına saygı duyar
- Açık, anlaşılır ve samimidir
- Gerçeğe uygun ve yalansız yaşar
- İçi ve dışı aynıdır
- Ruhu ve bedeni huzur doludur
- Başkalarına yalan söylemeye ihtiyacı yoktur
- Düz yol varken eğri yola sapmaz
- Hesabı temizdir, muhasebeden korkusu olmaz
- Söyledikleri ile yaptıkları birbirini tutar
- Hata yaptığında özür dilemesini bilir
- Ülkesi için fedakarlık yapar
- Anne-babasını, eşini-çocuklarını korur ve gözetir

DÜRÜST ÇOCUKLAR YETİŞTİRMEK

Dürüst çocuklar yetiştirebilmenin birinci şartı, kendimizin dürüst olmasıdır. Dürüst olamayan anne ve babaların, dürüst çocuklar yetiştirebilmesi mümkün müdür?

Çocuk ailesinden ve çevresinden neyi görürse onu uygular, bu nedenle; şaka dahi olsa yalandan kaçınmalı ve davranışlarımızda devamlı tutarlı ve anlaşılır olmalıyız. Çocuğumuzla dürüstlük üzerine sohbet etmek istediğimizde sakın ortamları tercih etmeli ve çocuğu zorlamadan tadında konuşmalarla sohbeti sonlandırmalıyız.

Çocuğa sürekli nasihat verme yerine, tarihi değeri olan manevi büyüklerimizin hayatlarından bahsetmeli, ahiret hayatının önemini hatırlatarak, çocuğumuzun ahlaki gelişimini tamamlamalıyız.

“Acı da olsa doğruları söyleyiniz”

Hadisi Şerif

KENDİNE KARŞI DÜRÜST OLMAK

Bedeli ne olursa olsun dürüst ol...
Şimdiki zamana uygun yaşa, çünkü tüm yalanlar ya geçmişten ya da gelecekte içerir. Olan olmuştur, üzerinde durma. Bunu bir yük gibi taşıma.

Henüz olmayanlar olmamıştır, gereksiz yere gelecekle uğraşma; yoksa gelecek şimdiki zamanı ele geçirip yok eder. Şimdiye sadık kal, işte o zaman sahici olacaksın. Şimdi ve burada var olmak, dürüst olmaktır.

Olduğun ve inandığın gibi ol! Kendisini sevemeyen başkasını da sevmeyeceği gibi kendine dürüst olmayan başkalarına da dürüst olamaz.

**Dürüst
olmak**
gerekirse;

Kendine karşı dürüst olmak, cesaret ister. Dürüst olmak; samimi, açık fikirli ve adil olmayı gerektirir. Başkalarını düşünmüyor ya da saygısızlık yapıyorsan hemen vazgeç, hayatın sorumluluğunu al, tavsiyeleri dinle, kararlarını kendin al ve bu kararların arkasında dur. İnanışın şeyleri savun ve asla yalan söyleme...

KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER

İLETİŞİM

İnsan yaşamını gözden geçirdiğimizde, kişilerarası ilişkilerin hem sıkıntılarda, hem de mutluluklarda çok büyük bir yer kapladığını görüyoruz.

Sanata, edebiyata konu olan ve günlük hayatımızı da önemli ölçüde etkileyen sevgi, aşk, öfke, zafer duygusu, kayıp acısı, utanma, intikam duygusu gibi duygular, diğer kişilerle olan ilişkilerimiz sonucunda uyanan duygulardır. Aslında insan yaşamının kendisi kişilerarası ilişkiler üzerine kurulmuştur. Evlilik, doğum, iş hayatının başlaması ya da bitmesi, boşanma, kavga, savaş ve barış gibi kavramlar hep insanlar içindir ve insan yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır.

ÇOCUKLARIMIZA DOĞRU YOLU GÖSTERELİM FAKAT YARGILAMAYALIM

Gelişimimiz boyunca, sürekli olarak çevremizdeki diğer kişileri gözlemleriz. Nasıl olduklarını, bizi nasıl gördüklerini ve bize nasıl davrandıklarını inceleriz. Bu keşifler sırasındaki kişilerarası etkileşim aynı zamanda bir kişilerarası öğrenmedir.

Yaşamımızı devam ettirmek ve içinde yaşadığımız dünyaya uyum sağlamak için uygun davranış biçimlerini öğrenmeye çalışmalıyız. Bunu yaparken ise insanları yargılamamalı ve onlara akıl verici davranışta bulunmak yerine nasihat eden bir tavır sergilemeliyiz.

Sürekli horlanan ve yargılanan öğrenciler, Anne-Baba ve öğretmenlerine karşı soğukluk ve yabancılık hissedebilirler. Ne olursa olsun, öğrencimizle bağlantımızı kaybetmemeli ve ona ikinci bir şansı mutlaka tanımalıyız.

Sınavı zayıf olan bir öğrenciyi gözden çıkarmamalı, ona kendisini toparlaması için zaman tanımalı ve birebir ilgilenerek eksik konularını tamamlamasına yardım etmeliyiz. Aynı şekilde velilerimiz de öğrenci ile yakından ilgilenmeli ve öğrenciye bağırıp aşağılamak yerine, gerekirse onunla birlikte aynı odada oturmalı ve öğrenci ders çalışırken kendisi de bir kitap okuyarak öğrenciyi teşvik etmelidir.

GÖRGÜ KURALLARI

Eskilerin adab-ı muâşeret dedikleri görgü kuralları, toplumdaki hoşgörü ve sevgi bağlarının temelini oluşturur. Görgü kuralları, öncelikle karşımızdaki insanlar için değil, kendi kendimize olan saygımızdan dolayı uygulanmalı ve insanların kendilerine olan güvenleri, saygıları olgunlaşmalıdır. Toplum içindeki huzurun, yardımlaşmanın ve sevginin yaygınlaşması, adab-ı muâşeret kurallarının toplum nazarında itibar görmesi ile mümkün olacaktır. Otobüslerde büyüklerine yer vermeyen gençler, anne ve babasına hitabında, davranışında farklı davranan evlatlar, sokaklarda laf atmalar, iş, ev ve neticede hayat arkadaşlığında görülen sıkıntılar, ufak görgü kurallarının eksikliği haber veriyor. Hayatın bir üslûbu vardır. Uluorta ve başkalarını rahatsız edecek hareketler hoş görülmez.

Adına "Görgü Kuralları" dediğimiz minik ve sevimli kurallara mutlaka uymak gerekir.

Kim olursak olalım, edepli ve seviyeli yaşamak zorundayız.

Kimi toplumsal olayların arkasında, ufak görülen görgü kuralları yer alır. Karşılıklı duyulmayan saygı, karşılıklı nefrete dönüştüğünde, yardımlaşma ve sevgi de unutulur. Unutmayalım ki insanı ele veren, görgüsü ya da görgüsüzlüğüdür.

Görgü kurallarından bir kaç örnek:

- Misafirlğe küçük bir hediye ile gidilir.
- Çocuklar, anne ve babalarından daha az konuşur.
- Başkalarının yanında eşler ağız dalaşına girmez.
- Ağızda lokma varken konuşulmaz, gülünmez.
- Birisi ile konuşurken başka tarafa bakılmaz.
- Okul, Cami, Hastane gibi yerlerde yüksek sesle konuşulmaz.
- Bizlere bir şey ikram edildiğinde teşekkür ederiz.
- Büyüklerin yanında bacak bacak üstüne atılmaz.
- Sigara içilmemesi gereken yerlerde sigara içilmez.
- Öğrencinin lafına bakarak, öğretmenle kavga edilmez.
- Öğrenci bir hata yaptığında kusur velisinde aranmaz.
- Toplum içerisinde argo konuşulmaz, küfür edilmez.
- Nefis kontrol edilir, müdafaa edilmez.

"Yavru kuş, yuvada gördüğünü yapar."

OLUMLU DÜŞÜNMEK

"Düşünmek", insanı diğer canlılardan ayıran en temel özelliklerinden bir tanesidir ve insan hayatında önemli bir yere sahiptir.

Düşüncelerimiz yaşama açılan bir penceredir; olaylar karşısındaki duruşumuzu belirler. Günlük hayatlarında olumlu düşünce tarzını kullanan kişilerin kırgınlık, öfke, hayal kırıklığı, çaresizlik gibi stresli durumlarla daha etkili bir şekilde baş ettikleri ve daha az psikolojik sorunlar yaşadıkları görülmüştür. Hayatta başımıza gelen olayların olumsuz taraflarını görmektense, olaylara olumlu tarafından bakmayı öğrenebilmek; yani bardağın dolu kısmını görmek daha yararlı olacaktır.

MUMLARIN HİKAYESİ

"Dört tane mum usul usul yanıyordu. Ortalık o kadar sessizdi ki, konuşmaları duyuluyordu.

Birinci mum dedi ki:

"Ben BARIŞ'ım!

Ama kimse yanmama yardımcı olmuyor. Sanırım yakında söneceğim. Alevi azaldı ve sonunda tamamen söndü.

İkinci mum: "Ben VEFA'yım.!

Ne yazık ki artık vazgeçilmez değilim. Onun için, bundan sonra yanıp durmamın bir anlamı kalmadı."

Sözlerini tamamladığında esen hafif bir rüzgar onu söndürdü. Üçüncü mum, hüznü bir sesle dedi ki:

"Ben SEVGİ'yim!

Yanacak gücüm kalmadı. İnsanlar beni unuttu, değerimi anlamıyorlar. En yakınlarını sevmeyi bile unuttular."

Sevgi'de daha fazla beklemeden sönüp gitti...

Odaya bir çocuk girdi ve üç mumun da yanmadığını gördü.

"Neden yanmıyorsunuz? Sizin sonsuza kadar yanmanız gerekmiyor muydu?" dedi.

O zaman dördüncü mum konuşmaya başladı:

"Korkma, ben yandığım sürece öteki mumları da yeniden yakabiliriz, ben UMUT'um!"

Çocuk parlayan gözleriyle UMUT mumunu aldı ve öteki mumları birer birer yaktı. UMUT ışığı yaşamımızdan hiç eksik olmasın. Hepimiz onunla birlikte VEFA'yı, BARIŞ'ı ve SEVGİ'yi yaşatabilelim..."

BEDEN DİLİ

Ne söylediğinizden çok, nasıl görüldüğünüz önemlidir. Çünkü insanlar yüz ve beden hareketlerinden bir kitap gibi okunabilirler.

BAZEN BİR HAREKET BİN SÖZE BEDELDİR

İnandırıcılık, sadece sözlerimizle değil, sözleri hangi hareketlerle sunduğumuza da bağlıdır. Gözler her şeyi anlatır, dolayısıyla beden dili için gözler ilk sırada gelir. Pek çok şeyi

unuturuz ama bir gülüş, bir bakış hafızamızda unutulmaz izler bırakabilir. Unutmayalım ki; gören gözler için, bir yüzde binlerce anlam gizlidir. Konuşurken karşımızdaki kişinin yüzüne bakmak, o kişiye verdiğimiz değerin, duyduğumuz saygının ifadesidir.

İnandırıcılık, sadece sözlere değil, hareketlere de bağlıdır. Canlı olmalı, mümkün olduğu kadar sıcak ve dostça tebessüm etmeliyiz. Karşımızdaki konuşurken onu dinlediğimizi ve anladığımızı hissettirmeliyiz.

GÜZEL KONUŞMA

İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri de konuşmaktır. Konuşmanın usulüne göre yapılması her alanda başarılı olmanın asıl nedenidir. Başarılı yöneticilerin, tanınmış avukatların, liderlerin, toplum içinde saygın bir yeri olan kişilerin ayırıcı vasıflarından biri de güzel ve etkili konuşmalarıdır. Böyle kişiler fikirlerini, güzel konuşma sanatının incelikleriyle ifade ettikleri için kendilerini dinletmesini bilirler ve herkesin kalbini kazanırlar. Çünkü bunlar Aristo'nun da dediği gibi "Düşündüklerinin hepsini söylemez, fakat söylediklerini düşünür de söylerler." Yüce Allah'ın bir mucizesi olan dilimiz sadece tat alma organı değil, aşkın, gönlün ve millet olmanın da cevheridir. İyi kullanılırsa sahibini vezir, kötü kullanılırsa rezil eder. Söylediklerinizi duyurmak için, hiç kimsenin kolundan tutmayın, çünkü insanlar sizi dinlemeye istekli değillerse, onları tutacağınıza çenenizi tutmanız daha iyi olur.

Söz hem kılıç, hem de ok gibidir. İyi kullanılmazsa sahibini kestiği gibi, kalbini de yaralar. Pişmanlık duyacağımız sözü sarf etmememiz için Peygamberimiz; "Ya hayır söyle, ya sus" buyurmuşlardır.

**GÜZEL SÖZ GÜLE BENZER,
KİMSE REDDEDEMİZ**

UMUT

Hayatımızdaki tüm başarısızlıkların, terk edilmişlerin, eksikliklerin önüne geçebilecek tek şeydir umut...

Umut; En büyük başarılarla, en içten sevgilere, hiç ulaşamayız dediğimiz mutluluklara bizi ulaştırabilecek en önemli duygudur. Aslında çoğu zaman gerçekleşip gerçekleşmediği pek önemli değildir; ama o içimizi kıpır kıpır eden duygu, o gözlerimizdeki ışığın var olması, yürümekten bile acizken insanı koşturmaya başlaması, kendini dünyanın en mutsuz insanı diye düşünürken aslında en mutlu insanı yapandır içimizdeki UMUT.

Hayatınızda birçok şeyde başarısız olabilirsiniz, hedeflerinize istediğiniz gibi ulaşamamış olabilirsiniz; asla pes etmeyin. Umudunuz asla hayal kırıklığınız olmasın. Umut ettiklerinize doğru koşar adım yürümeye başlayın.

UMUDU MUHAFAZA ETMEK

Unutmayınız ki, yaşayabileceğiniz en büyük başarısızlık, en büyük mutsuzluk umutsuzluktur. Gecenin ikisinde ay ışığı umudunuz, birkaç saat sonra güneş ışığı umudunuz olacaktır. Gecenin gelişi üzmesin sizi, sonu çok güzel aydınlık... Sonbaharla birlikte dökülen yapraklar sizi sakın üzmesin, gelecek ilkbaharın müjdesidir onlar. Bacaklarınız sizi taşıyabilecekse gidecek yolunuz asla bitmez, bu yolda takılıp düşebilirsiniz; ama ayağa kalkmaktan korkmayın, ayaklanın, yürüyün ve koşun! Siz bu dünyaya ölmeye değil, ölünceye kadar yaşamaya geldiniz. Mutlu, başarılı, huzur içinde, barış içinde yaşamaya geldiniz, umutlarınız tükenmeden hep güzel yaşamaya... Islanmaktan korkarken birileri, kim bilir kaç kişi yürekten dua ediyordur yağmurun yağması için. Kimileri ayağını bile suya sokmaktan korkarken, kimileri can atıyordu engin denizlere dalmak için. Herkes bilir ki umutlar farklı farklıdır.

EMPATİ

Empati; bir başkasının duygularını, içinde bulunduğu durumu veya davranışlarındaki motivasyonu anlamak demektir.

Empati; bir insanın, kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamasıdır. Empati sayesinde insan ilişkileri gelişir. İnsanlar arasındaki kavgalar azalır

ve zamanla yok olur. Aile içi empati ise aile bireylerinin kendisini karşısındaki insanın yerine koymasındadır. Bu sayede bireyler karşısındaki insanın ne tepki vereceğini bilir ve ona göre davranır.

Empatinin tam olarak gerçekleşmesinin üç kuralı vardır

- 1- Bir insanın, kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak, olaylara onun bakış açısıyla bakması.
- 2- Karşınızdaki insanın duygu ve düşüncelerini doğru olarak anlamak ve hissetmek.
- 3- Karşınızdaki kişiyi anladığınızı ona ifade etmek.

HAYIR DİYEBİLMEK

Okuldan kaçmak isteyen bir öğrencinin diğer bir öğrenciyi de ayartmaya çalışması sık rastlanan bir durumdur. Öğrenci, zararına olan ve onu yoldan çıkarmaya çalışan bu tür bencilce isteklere hayır diyebilmelidir.

HAYIR!

Hepimiz biliriz ki onaylanmak ve beğenilmek, insanların en önemli ihtiyaçlarından biridir. Zaman zaman sırf bu ihtiyacını karşılayabilmek için insanlar, kendi isteklerini bir kenara atarak diğer insanların istek ve beklentilerini karşılamak adına onlara EVET; kendi istek ve beklentilerini ise erteleyerek HAYIR derler. Fakat burada diğer insanlara söylediğimiz hayır ve evetlerin dengesini çok iyi kurabilmek önemlidir. Çünkü ruh sağlığı tanımlamalarına baktığımızda tanımlardan biri de kendinin ve toplumun beklentilerine dengeli uyum göstermektir. Yani ne biri ne de diğeri çok ağır basmayacak şekilde uygun dengeyi kurabilmek, ruh sağlığının kısa fakat belirgin tanımlamalarından biri olarak kabul edilmektedir.

“Kendine reva görmediği şeyi, başkasına reva gören insan kamil olamaz.”

Hz. Ali

SAYGI

GEÇMİŞE SAYGI

Geçmişimiz olmadan bizler de olamayacağımıza ve geçmişsiz gelecek kurulamayacağına göre geçmişlerimizi unutmamalı, onlara saygı duymaya devam etmeliyiz. Anne ve babalar olarak çocuklarımıza Atalarımızı tanıtmalı ve ülkemizi zor durumdan kurtaran Şehit ve Gazilerimizi sevgiyle anmalıyız. Özellikle, Çanakkale ve Kurtuluş Savaşlarında canlarını feda ederek yurdumuzu düşmanlardan kurtaran ecdadımızı unutmamalı, mümkün olan durumlarda Şehitliklerimizi çocuklarımızla birlikte ziyaret etmeliyiz.

Geçmişiyile barışık yaşayan insanların geleceği daha aydınlık olacaktır. Aksi halde çocuklarımızın geçmişleri ile bağlantıları kopar ve hiç istemediğimiz şekilde Tarihlerine yabancı bir nesil olurlar. Saygı, geçmiş ile başlar ve gelecek ile devam eder. Çocuklarımıza ecdadımızın kahramanlıklarını anlatmalı, onlarla beraber tarihi kitaplar okumalı ve karşılıklı sohbetler etmeliyiz. Çocuklarımızla konuşmadığımızda onlar kimlerle konuşurlar ve dertlerini kimlerle paylaşırlar?

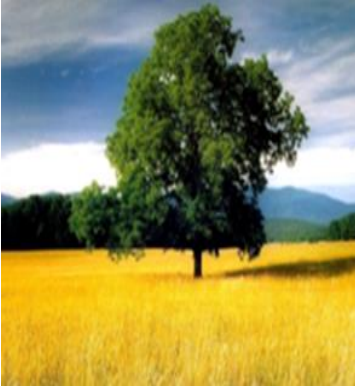
"Büyükleri ve geçmişte ki değerleri saygı ile ananlar, saygıyla anılırlar."

YAŞADIĞIMIZ ÇEVREYE SAYGI

Yaşam kaynağımız olan "SU", bizler için son derece önemlidir. Susuz yaşanmayacağına göre çevremizi temiz tutmalı ve su kaynaklarını kirletmemeliyiz. Çocuklarımıza suyun önemini anlatmalı ve suyu kullanırken israf etmemeyi öğretmeliyiz. Su kirlendiğinde yaşam da kirlenir ve geri dönülemez bir sıkıntı başlar.

Dünyaya ilk geldiğimizde bizi temizleyen Su'dur ve bu dünyadan ayrılırken gene bedenimizi suyla temizlerler.

Gölgesinde serinlediğimiz ve meyveleriyle beslediğimiz ağaçlara zarar vermeyelim. Ağaca ve doğaya saygı duydukça, beslenmemizi devam ettirebilir ve hayatta kalabiliriz. Ağaçsız bir dünya düşünülemediği gibi temiz bir çevre olmadan da yaşanılmaz. O halde ağaçlarımızı koruyalım ve çocuklarımıza fidan dikmenin

önemini anlatalım. İmkan buldukça çocuklarımızla fidan dikmeye gidelim ve onları teşvik edelim.

**"Doğaya karşı işlenen bir suçun öcü, insan
adaletinden daha zorlu olur."
Dostoyevski**

NİMETE SAYGI

Yediğimiz ekmeği üretene de soframıza getirene de saygı duymalı ve ekmeklerimizi israf etmemeliyiz. Bu konuda en büyük görev Velilerimize düşmektedir. Velilerimiz, çocukları daha küçükken bu konuda örnek olmalı ve ekmek israfının önüne geçmelidir. İsraf edilen her ekmek, Velilerimizin cebinden çıkmaktadır. İsraf etmemeyi öğrenen çocuklarımız daha tutumlu olurlar ve yaşamlarında yokluk çekmezler.

Dünyanın bazı yerlerindeki çocuklar, bizim çocuklarımız kadar şanslı değildir. Özellikle de Afrikalı çocuklar, açlık ve yokluk içinde yaşamaktadır. Çocuklarımıza onların durumunu anlatmalı ve tutumlu olmanın önemini aşılamalıyız. Çocuklarımıza sofrada adabını öğretmeli ve yemeği ayrı ayrı değil tüm aile birlikte yemeliyiz. Hem yemek yer hem de ailemizle sohbet etme imkanı buluruz.

“Yiyiniz, içiniz fakat israf etmeyiniz.”

YAŞLILARIMIZA SAYGI

Bizler gün geçtikçe yaşlanmaktayız, oysa çocuklarımız genç ve enerji dolu. Bu enerji nedeniyle hiç yaşlanmayacaklarını düşünürler. Oysa biz, daha çabuk yorulup, çeşitli hastalıklarla uğraştığımız için yaşlandığımızı daha çabuk anlarız. Çocuklarımız ise yaşlanmayacağını düşündüğünden, yaşlılarla pek ilgilenmez ve onları

ihmal ederler. Bizler yaşlılarımıza ne kadar hürmet eder ve örnek olursak, çocuklarımız da bizden gördükleri bu davranışları öğrenecek ve yaşlıları daha iyi anlayacaklardır.

Yaşlılarımız sadece bizi dünyaya getiren veya büyüten insanlar değildir. Aynı zamanda Ülkemizin çeşitli zorluklarına göğüs germiş, zor zamanlarda yaşamış ve ayakta kalmış insanlardır. Bizler, dedelerimizin ve nenelerimizin genlerini taşımaktayız. Unutmamak lazımdır ki, bizler onların devamıyız ve çocuklarımız da

bizlerin devamı olacaktır.

“Yaşlılık, geçmişin muhasebesinin yapıldığı, tecrübe ve birikimlerin yeni kuşaklara aktarıldığı, anılarla yaşanılan bereketli bir dönemdir.”

DİNE ve AHLAKİ DEĞERLERE SAYGI

Toplum olarak dini inançlarımız, gelenek ve göreneklerimizi yaşatmak zorundayız. Çocuklarımız da Ahlaki değerleri öğrenmeli, din büyüklerine karşı saygısını muhafaza etmelidir. Dinsiz yetişen ve Ahlaki değerlerden uzak kalan çocuklarımız, Vatanının ve Ailesinin kıymetini bilmez, onları ihmal eder. Velilerimiz çocuklarına Allah'ı ve Peygamberlerini öğretmelidir. Ayrıca, Din büyüklerinden olan Mevlana, Yunus Emre, İmam Gazali gibi değerli şahsiyetler de öğretilmelidir.

DİNİ DEĞERLERİMİZE SAHIP ÇIKALIM

Allah'ı,
Peygamberlere,
İmama ve âlimlere,
Hıma, Kulu,
Makûla Mevâhibe ve
dince mübâhâde
saygılara saygı...

MANEVİ BÜYÜKLERİMİZE SAYGI...

Maneviyat dünyamızı ihmal ettiğimizde, çağımızın hastalığı sayılan Stres ve Öfkeyi yoğun olarak yaşamaya başlarız. Sonuçta kendimizi mutsuz hissettiğimiz gibi çevremizi de rahatsız eder ve onların da mutsuzluğuna sebep oluruz. Stresle başa çıkmanın en kolay yolu manevi aydınlanmadan geçer.

Manevi huzuru yaşayanlar, sakin ve ağırbaşlı olurlar. Bizler de hem evde, hem de okulda, Ahlaki Değerlerin öneminden ve Maneviyatın gerekliliğinden bahsetmeli, olumlu örnekler vererek, kendimiz de iyi örnek olarak, çocuklarımızdaki Ahlaki değerleri geliştirmeliyiz.

EMEĞE ve ÇALIŞANA SAYGI

Adına ne derseniz deyin; patron, işveren, sermaye sahibi ya da çalışan işçi hiç fark etmez. Çünkü bunların hepsi üretmek ve bu ürünü tüketici ile buluşturmak ister. Sonuçta para kazanacaktır ama bizim de karnımız doyacaktır. Bu yüzden ister işçi olsun ister işveren, üreten herkese saygı duymak lazım. Üretim olmadan tüketim olamayacağına göre, her işverenin ve çalışan işçinin emeğine saygı duymalı ve ürününün hakkını vermeliyiz.

Peygamberimiz; "İşçiye ücretini alınanın teri kurumadan veriniz." hadisiyle işverenlere çalıştırdıkları işçinin hakkını gözetmelerini öğütüyor. İşverenin, işçinin ücretini vermesinin yanı sıra; işçi de işini hakkıyla yapmak için gayret sarf etmelidir. İşçi, bilerek ve isteyerek işini aksatmamalıdır. Bu nedenle,

dürüst çalışmanın bilinci içinde olmalıdır. Anne ve Babalar bu konuda çocuklarına örnek olmalı ve çocuklarına zor bir iş yaptırdıklarında karşılığını harçlık olarak ödemelidir. Böylece çocuklarımız iş yapmayı ve karşılığında para kazanmayı şimdiden öğrenmiş olacaklardır.

**"Emek çekilmiş her şey, değerlidir."
Mimar Sinan**

ENGELİ OLAN İNSANLARA SAYGI

İnsanların yaşam süresi boyunca ortak sorunu olan sakatlık, sadece ülkemizin değil bütün dünyanın sorunudur. Engellilik, yalnızca engellilerin yaşadığı bir sağlık sorunu değil, sosyal boyutlarıyla tüm toplumu yakından ilgilendiren ve her vatandaşın ortak bir çaba göstermesi gerektiren önemli bir konudur. Doğuştan veya daha sonradan bazı sebeplere bağlı olarak gerçekleşen engelli olma hali, insanın her an karşılaşabileceği durumlardan biridir.

Unutmayalım ki, hepimiz birer engelli adayız. Yaşlılığa bağlı olarak veya istenmeyen bir kaza durumunda bizlerde sakatlık yaşayabiliriz. Bu nedenle, hem kendimiz hem de çocuklarımızı duyarlı olmaya ve engelli vatandaşlarımıza karşı saygılı ve yardımsever olmaya teşvik etmeliyiz. Toplumumuz; Yaşlısı, Genci, Engellisi ve Sağlıklı ile bir bütündür. Bizler bu bütünlüğe katkıda bulunmalı ve ilk önce öğretmen ve veliler çocuklarımıza örnek olmalıdır.

“Asıl engelliler, karşılarında çıkan engeli geçemeyenlerdir.”

HAYVAN HAKLARINA SAYGI

İnsanların hayvanlarla olan ilişkileri çok eskilere dayanır. Önceleri hayvanları sadece gıda ve yolculuk aracı olarak gören insanların, zamanla bakış açıları değişmiş, onlara şefkat göstermeye, evcilleştirmeye ve onlarla dostluklar kurmaya başlamışlardır. Köpekler koyun sürüsünü korurken, inekler süt verir, keçiden peynir yaparken, koyunun etinden yararlanırız. Tavuğun yumurtasını yerken, atlarla da yolculuk yaparız. Görüldüğü gibi pek çok hayvandan yararlanmaktayız. O halde onları koruyalım ve eziyet etmeyelim.

İnsanlar daha ilk çağda kedi, köpek, at, koyun, siğir, keçi gibi hayvanları evcilleştirdiler. Hayvanlarla kurulan bu sıcak ilişki, insanların hayvanların korunması konusunda birlikte hareket etmelerini sağladı. İnsanlar arasında hayvan sevenler gittikçe çoğaldı. Bu insanların amaçları, hayvanlara daha iyi davranılmasını sağlamak,

onları korumak, daha sevecen olmaktır. Bizler de bu insanlar gibi davranalım ve çocuklarımıza da hayvanlara iyi davranmayı öğretilim.

“Canlı hayvana işkence edene lanet olsun.”

Hadis-i Şerif

ÖĞRETMENE SAYGI

Okumak, ilmin ve bilginin anahtarıdır. Okumanın yaşı ve zamanı yoktur. Okumak, bilgisizliği ve yanlış inançları yenen tek güçtür. Su, nasıl ölü toprağa hayat ise, ilim de ölmüş kalplerin ve sönmüş ruhların hayatıdır. İlim bir kalbe girince, o kalbin sahibinde büyük bir değişiklik meydana getirir. İlimin ilerlemesi ve gelişmesi öğretmenlerin varlığı ile mümkündür.

Nesillerin yetişmesinde en fazla öğretmenlerin alın teri ve emeği vardır. Onlar, öğrencilerini bilginin ışığıyla aydınlattıkları gibi, gönüllerini de sevginin sıcaklığıyla ısıtmakta, onlara mutluluk, fedakârlık ve bağlılık hislerini aşılamaktadırlar. Öğretmenler, öğrencilerin ruhu, heyecanı, rehberi ve örneğidirler.

Ülkemizin her köyünde, kasabasında ve şehrinde görev yapmakta olan öğretmenlerimize karşı saygı ve hoşgörüyü eksik etmeyelim.

“Bilim ordusunun değeri siz öğretmenlerin değeri ile ölçülecektir.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

ÇALIŞAN ÖĞRENCİYE SAYGI

Hiçbir bahane üretmeden dersine çalışan, derste parmak kaldıran ve etkinliklere katılan her öğrenci saygıyı hak eder. Çalışmayan ve isteksiz davranan öğrenciler ise evde aileleri, okulda ise öğretmenleri tarafından teşvik edilmelidir. Çalışan öğrencinin sınavları iyi olacağı gibi kendisinin ve ailesinin de özgüveni ve okula karşı tutumu üst seviyede olur. O halde çalışmayı teşvik edelim ve çalışanı tebrik edelim.

Her anne-baba ve öğretmen, dersine çalışan çocuğa sahip olmak ister. Çalışkan öğrenci sadece kendisini değil çevresini de mutlu eder. İlköğretim, lise veya üniversite hiç fark etmez, eğitimin her aşamasında, hatta iş hayatında dahi çalışkan bireylere ihtiyacımız vardır. Evde anne-babalar, okulda ise

biz öğretmenler, çalışmanın önemi ve çalışkanlığın faydalarını öğrencilerimize aşılamalı ve onları vatana millete hayırlı bireyler haline getirmeliyiz.

“Öğretimin sırrı, öğrenciye saygı duymaktır.”

Emerson

BİRLİK ve BERABERLİĞE, BARIŞA SAYGI

Birlik ve beraberliğini sağlamış olan ülkeler; eğitim, sağlık, teknoloji ve ekonomik anlamda çok ilerlemişlerdir. Toplumsal barış sağlandığında, ülkenin giderleri azalmakta ve halk bolluk içinde yaşamaktadır. O halde kendi hayatımız ve çocuklarımızın geleceği için toplumsal barış ve huzura saygı duymayı bilelim, çocuklarımıza öğretilim. Evimizde ve okulumuzda kişisel kavgalardan uzak duralım ve huzur içinde yaşayalım.

Kadın-Erkek, Zengin-Fakir, Kuzeyli-Güneyli, Doğulu-Batılı, herkes tek yürek olabilmeli ve aynı anda aynı yerde çalışabilmeliyiz. Bizim farklılıklarımız en büyük zenginliğimizdir. Birbirimizin bilgisi ve tecrübelerinden faydalanarak barış içinde birlikte yaşamayı bilmeliyiz.

Çocuklarımıza birbirimizle iyi geçinmeyi ve barışın kıymetini anlatmalıyız.

“Sacayağın ayağı üç olur, Birbirine güç olur, biri kırılrsa hiç olur.”

Türkmen Atasözü

BİLİME ve BİLİM İNSANLARINA SAYGI

Daha iyi yaşam şartlarına ulaşabilmemiz için Sağlık, Ulaşım, Gıda, Haberleşme, Eğitim ve Ülkemizin Güvenliği alanlarında çalışan bilim adamlarını desteklememiz ve yaptıkları işe saygı duymamız gerekir. Unutmayalım ki, bilimsel anlamda

ilerleyemeyen milletler yok olmaya mahkumdur. Geri kaldığımız takdirde dış ülkelere bağımlılığımız artar ve Hürriyetimizi yitirmeye başlarız.

Çocuklarımızın üniversiteyi kazanabilmesi ve araştırmacı bireyler olabilmesi için onları teşvik etmeli ve yöreklendirmeliyiz. Bir düşünün bakalım; gökyüzünde uçan uçaklarımızı ve yeryüzünde giden arabalarımızı ya da kullandığımız cep telefonlarını veya hastanede kullanılan röntgen cihazlarını kimler üretiyor? Hayatımızın her alanında teknoloji hakimdir ve çoğunu da yabancı milletler üretiyor. Geleceğimizin daha aydınlık olabilmesi için üreten ve geliştiren kendi bilim insanlarımıza ihtiyaç vardır.

"Bilim, iyi zamanlarda servet, kötü zamanlarda bir sığınak ve iyi bir yol göstericidir."

ANNE ve BABAYA SAYGI

Bizi doğurup büyüten, hasta olduğumuzda başımızda bekleyen, sadece sütüyle değil sevgisiyle de besleyen, elleri öpülesi anne ve babalara saygı duymak boynumuzun borcudur. Onların ellerini öpüyor ve bugüne gelmemizdeki katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz. Anne ve babalar da kendi anne-babalarına saygı duymalı, bu konuda çocuklarına örnek olmalıdırlar.

Çocuklarımız, bazen anne ve babalarına karşı asi olurlar. Bu tamamen çocuk olduklarından kaynaklanır, onlara iyi örnek olup, doğru yolu göstermek anne ve babalara düşer. Bizim de iyi örnek olmadan yani çocuklara doğru yolu göstermeden onlardan olumlu davranış beklememiz anlamsızdır. Önce öğretmeli sonra da takip etmeliyiz. Olumlu davranış olduğunda pekiştirmeli, olumsuz davranış olduğunda güzel bir dille doğru yola sevk etmeliyiz.

“Bir babanın çocukların yapabileceği en büyük iyilik onların annelerini sevmektir.”

T.Hesburgh

ADALET

Adalet, hakkın gözetilmesi ve yerine getirilmesi anlamına gelir. Haklı ile haksızın ayırt edilmesi adaletle sağlanır. Adalet, eşyayı

yerli yerine koymak, hakkı hak sahibine vermek demektir. Gerçek adalette kimseye ayrıcalık tanınmaz.

ADALET
MÜLKÜN
TEMELİDİR

Saygın olabilmenin en önemli yolu, adaletli olmaktır. Evimizde, işimizde ve sosyal hayatta adaletli olmadığımızda insanların güvenini kaybederiz ve saygınlığımız tükenir.

Adil kişi, kendisine zarar gelecek olsa dahi, hak kimden yanaysa, haklılığın gereğini yerine getirendir. Sosyal adalet, herkesin bilgisi, kabiliyeti ve gördüğü iş nispetinde hakkını almasıdır. Sosyal adaletin varlığı; hoşgörü, barış ve huzuru hayatımıza katar. İnsan

doğumuyla beraber ölümüne kadar taşıyacağı hakları beraberinde getirir. İnsanın temel haklarından birisi de kanun önünde eşitliktir.

"Kendini yargılamak başkalarını yargılamaktan daha zordur."

"Adaletsizliklerin en büyüğü

Platon / Devlet

Saint Exupery

ADALETLİ İNSANLARIN ÖZELLİKLERİ

ADALETLİ İNSAN:

- İnsanlara haklarını tam olarak verir
- İnsanlar arasında din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı yapmaz
- Hakkına razı olur, hak etmediğini istemez
- Başkasına ait olana el uzatmaz
- Haksızlığa razı olmaz
- Sıra beklerken haksızca öne geçmeye çalışmaz
- Kul hakkına riayet eder
- Hoşuna gitmediği bir durum olsa da adalete rıza gösterir
- Eşine, çocuklarına ve arkadaşlarına adaletli davranır
- İnsanları adalet konusunda teşvik eder
- Yalancı şahitlik yapmaz, bilerek taraf tutmaz
- Yanında çalışan kimselerin hakkını yemez
- Kendisine emanet edilene hainlik yapmaz
- Büyüğüne saygı gösterir, küçüğüne yardımcı olur
- Zayıf olanı ezmez
- Düşene bir tekme de o vurmaz, yardım eli uzatır

**İYİ OLMAK
"KOLAYDIR"
ZOR OLAN
"ADİL"
OLMAKTIR**

ÖĞRETMENLERE TAVSİYELER

Öğrencilerinize adil insanların hayatlarından örnekler vererek adalet duygusunu aşılılamaya çalışın. Başarılı olduklarında başarının tadını çıkarmayı, hata yaptıklarında da özür dilemeyi öğretin.

Adalet duygusu, en iyi evlerde ve okullarda öğretilir. Okullarımızda okumakta olan 17 milyon öğrenciye adalet duygusunu aşılayabildiğimizde, gelecek nesillere büyük bir miras bırakmış oluruz. Bu nedenle tüm öğrencilerimize eşit ve adaletli davranalım, herhangi birine gösterdiğimiz toleransı diğerlerine de göstererek eşitliği sağlayalım.

Öğrencilerimize;
Öğretmenlik, Tıp, Hukuk, Psikoloji ve Sosyoloji gibi insanlarla yakından ilgili meslekler hakkında video ve slaytlar izletelim. Toplum yapısı ve adalet konusunda farkındalık oluşturalım. Yaptığı bir yanlıştan dolayı özür dileyen, işlediği bir suçun cezasını çeken birine şans tanıyalım ve affedici olalım.

ANNE-BABALARA TAVSİYELER

Çocuğunuzun gelişim özelliklerini takip edin ve çocuğunuzdan yaşına uygun davranmasını bekleyin. Beş yaşındaki bir çocuktan on yaş olgunluğu beklemeyin ve çocukluğunu yaşamasına müsaade edin.

Yetişkinlere gösterdiğiniz özen ve sevgiyi çocuklarınıza da gösterin, çocuklarınız arasında ayırım yapmayın ve onlara karşı adaletli davranın. Unutmayalım ki; günün birinde bizler de onlardan adalet bekliyor olacağız.

Çocuğunuzla bir problem yaşadığınızda bu sorunu çözerken adil olun. Evladınızı dinleyin ve kendini savunmasına izin verin. İlle de bir ceza vermeniz gerekiyorsa sakın şiddete başvurmeyin, ona öyle bir ceza verin ki, yaptığı olumsuz davranıştan olumlu bir ders çıkarabilsin. Örneğin 15 soru çözmesi gereken bir öğrenci bu ödevi yapmadığında, birlikte masaya oturun ve 25 soruyu beraberce çözün. Biraz yorulacaksınız ama çocuğunuz da mutlaka bir şey öğrenmiş olacaktır.

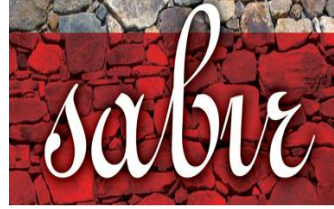
SABIR

Sabır, her insanın sahip olması gereken önemli bir erdemdir. İnsan hatalarının ve trafik kazalarının çoğu sabırsız davranışlardan kaynaklanmaktadır.

***"Acele; bir ağaçtır, meyvesi pişmanlık,
Sabır zordur, sonu ise ferahlık"***

Atalarımız, "Sabır her kişinin değil er kişinin harcıdır" demiştir. Dolayısı ile sabır; metanet, hoşgörü ve tevazuyu içinde barındırır. Sabırsızlık ise isyanla, zayıflıkla ve pişmanlıkla beraber yürür.

**Sabır, Boyun Eğmek Değildir,
Sabır, Mücadele Edebilmektir.**

**Fidana Sabret Ağaç Olsun,
Çocuğuna Sabret Adam Olsun**

Sabır, zor koşullar altında cesaret ve metanetini yitirmeme duygusudur. Sabırlı insan, uzun süreli gecikmelere ve tahriklere rağmen moralini bozmadan yoluna devam eder veya beklemesini sürdürür.

Sabırsızlık ise, genellikle çocuksu bir nitelik olarak düşünülür. Sabır, yetişkinliğin en önemli özelliklerinden birisidir. Sabırsızlığın aceleciliğe yol açtığı ve iyi düşünmeden verilmiş yanlış kararlara neden olduğu bilinmektedir. Sabrın, kişinin içinde bulunduğu fiziksel koşullardan, sinir sisteminin yapısına kadar pek çok faktörden etkilendiği bilinmektedir.

CESARET

Cesaret, davranışların en kıymetlisi olarak bilinir, çünkü başarının altında yatan esas duygu budur.

Cesaret, sıkıntı esnasında aklımızı kullanabilmek demektir. Cesaretli olmak başarıyı da beraberinde getirecektir. Macera ruhuyla hareket etmeden, bilinçsizce ileri atılmadan, planlı ve programlı hareket etmek ve korkmadan mücadele etmek gerekir.

Cesaret; gereken eğitim ve tedbiri alarak yola çıkmak demektir.

Yoksa, trafiğin hızlı aktığı yolda ters yönden gitmek değildir.

**Tembeller cesaretini kalabalıktan alır,
Çalışkanlar ise, yalnızlıktan.**

**Cesaret insanı zafere,
kararsızlık tehlikeye,
korkaklık ise başarısızlığa götürür.**

Sevgili öğrencim; Korkma! artık cesaretle bir adım at. Anlamadığın konuları iyi çalış, çözemediğin soruları öğretmenine sor ve geleceğin için yola çık, bu yolun sonunda mezuniyet ve zafer vardır.

**“Korkularınızı kendinize saklayın,
ama cesaretinizi başkalarıyla paylaşın.**

Cesaretle çalışmayanlar, esaretle yaşarlar. Kendiniz ve geleceğiniz için çalışın, çalışın ki doğmamış çocuklarınız, yaşanmamış geleceğiniz bile size saygı duysun.

İNTERNET GÜVENLİĞİ

**güvenli
internet**
"seçmek
özgürüktür"

İnternet, birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır.

İnternet, insanların her geçen gün gittikçe artan "üretilen bilgiyi saklama/paylaşma ve ona kolayca ulaşma" istekleri sonrasında ortaya çıkmış bir teknolojidir. Bu teknoloji yardımıyla pek çok alandaki bilgilere insanlar kolay, ucuz, hızlı ve güvenli bir şekilde erişebilmektedir.

**İnternet;
Doğru Kullanıldığında
Büyük Bir Nimettir**

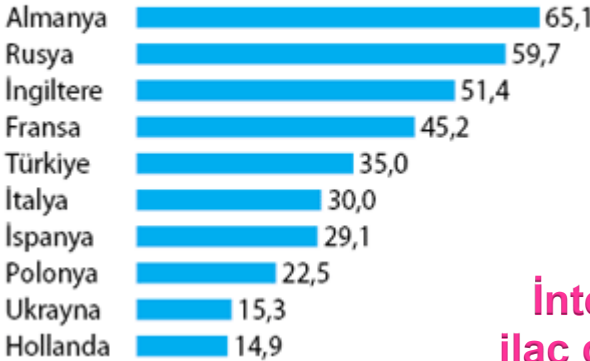
İNTERNETİN FAYDALARI

İnternet dünyanın en büyük bilgi havuzudur, sanal bir kütüphanedir. Binlerce kitap, resim, film ve ansiklopediyi bulabilirsiniz. Ayrıca dünyanın her yerindeki insanlarla elektronik posta aracılığı ile anında haberleşebilir ve görüntülü olarak konuşabilirsiniz.

Her türlü zaman ve daha fazla para kaybına yol açacak işleri (bankacılık işlemleri, fatura yatırma, alışveriş yapma, vergi ödeme gibi) internet üzerinden zaman ve para kaybı olmadan yapabilirsiniz.

İNTERNETİN EN ÇOK KULLANILDIĞI AVRUPA ÜLKELERİ (%)

**İnternet
ilaç gibidir,
fazlası zararlıdır.**

İNTERNETİN ZARARLARI

- Öğrenciler kişisel bilgilerini, aile mahremiyetine ait fotoğrafları internette rahatlıkla paylaşabilmektedir
- Arkadaşlar arasında argo, küfür vb. cümleleri rahatlıkla kullanılmaktadır.
- Öğrenciler arasında yalan söyleme artmaktadır
- Oyunların çoğunda şiddet içerikli öğeler ön plandadır.
- Birçok oyunda müstehcenlik ön plana çıkarılmaktadır.
- Oyunlarda acımasızlık, düşmanlık, hırs, adam öldürmek, yalan söylemek ve silah kullanmak teşvik edilmektedir.
- Gereksiz bilgi kirliliği oluşmaktadır. Bu da çocuğun okul başarısını olumsuz etkilemektedir.
- Yanlış oturmadan kaynaklanan fiziksel bozukluklar oluşmaktadır

**İnterneti Yararlı İşler İçin Kullanın,
Özel Bilgilerinizi Kimseyle
Paylaşmayın**

ÇOCUĞUMU NASIL KORUYABİLİRİM?

- En az çocuğunuzu koruyacak kadar İnternet kullanmayı öğrenin.
- Çocuğunuzun oynadığı her türlü oyun hakkında bilgi sahibi olun.
- Gerekirse oyunu çocuğunuzla beraber oynayın.
- Çocuğunuza eğitici oyunlar satın alın ya da tanıdıklarınızdan temin edin.
- İnternet kullanımında yasaklayıcı değil, zaman açısından sınırlayıcı olun.
- İnternetin derslerini aksatmasına izin vermeyin.
- Diğer sosyal aktivitelere katılımını özendirin.
- İnternet sebebiyle sorumluluklarını yerine getirmemesine fırsat vermeyin.
- Kesinlikle internet kafeye oyun amaçlı yollamayın.
- Mutlaka filtreleme programı kullanın. Filtreleme programının özellikleri hakkında geniş bilgi sahibi olun ve şifre koyun.

**Unutmayın:
“İnternette paylaşılan
bilgiler
asla yok olmaz.”**

SİGARANIN ZARARLARI

Sigara, zehirli bir bitki olan tütünün ince bir kağıt içine sıkıştırılarak sarılmış halidir

**SİGARADAN,
BİR YUDUM İÇERSİN
ÖMÜR BOYU ÇEKERSİN**

**SİGARA, SANA VE
ÇEVRENDEKİLERE CİDDİ
ZARARLAR VERİR**

Sigara dumanı saklanmaz ve kaybolmaz, zararları ve kokusu evine çöker. Kurtulmanın tek yolu Bıraktır.

- Akciğer kanseri ölümlerinin % 90'ından,
- Tüm kanser ölümlerinin % 30'undan,
- Bronşit ölümlerinin % 75'inden,
- Kalp krizi ölümlerinin % 25'inden
Sigara sorumludur.

**KENDİNE VE AİLENE BİR İYİLİK YAP !!!
SİGARAYI BIRAK !!!**

SİGARANIN İÇİNDEKİ ZARARLI MADDELER

SİGARA DUMANINDA,
VÜCUDUMUZ İÇİN ZARARLI
4.000'DEN FAZLA MADDE
BULUNUR

Zararlı maddeler

1. NİKOTİN: Eroin ve morfin gibi bağımlılık yapar
2. KARBONMONOKSİT: Egzoz gazıdır.
3. KATRAN: Kanseri yapar
4. ASETON: Boya sökücüdür
5. KADMIYUM: Akü yapımında kullanılır
6. METANOL: Roket yakıtında bulunur
7. BÜTAN: Çakmak gazıdır
8. AMONYAK: Temizlik maddesidir
9. ARSENİK: Fare zehiridir
10. SİYANÜR ve NAFTALİN: Öldürücü zehirlerdir

**AKCIĞERLERİN SANA
AİTTİR
ONLARIN YOK
EDİLMESİNE
İZİN VERME !!!**

SİGARANIN VERDİĞİ MADDİ ZARARLAR

**Günde 1 paket sigaraya
6 TL veriyorsanız**

Ayda 180 TL veriyorsunuz

**Yılda ise, 2190 TL
Veriyorsunuzdur.**

Bir yılda sigaraya verilen 2190 TL ile neler alınabilir

- 3128 adet ekmek alınabilir veya
- 44 çift ayakkabı alınabilir veya
- 2 adet dizüstü bilgisayar alınabilir veya
- 456 litre benzin alınabilir veya
- 22 takım elbise alınabilir veya
- 275 litre zeytinyağı alınabilir veya
- 730 Kg. şeker alınabilir veya
- 219 Kg. beyaz peynir alınabilir veya
- 5 yıl sonra 1 adet 96 model şahin alınabilir

SIGARA İÇİLMESİNİN VÜCUTTAKİ ZARARLI ETKİLERİ

Akciğerler: Öksürük, balgam, nefes darlığı ve kanser

Kalp: Damarlarda tıkanma, kalp krizi

Ağız-Boğaz: Tat almama, ağız kokusu, dişlerde sararma, boğaz kanseri, boğaz iltihabı

Burun: Koku almada azalma

Sindirim sistemi: Mide kanseri, mide ülseri

Kemikler: Kemiklerde erime

Damarlar: Damarlarda tıkanma

Cilt: Ciltte kırışıklıklar

Eller: Parmaklarda sararma

Üreme sistemi: Çocuk sahibi olamama, çocuk düşürme, sağlıksız bebeklerin olması

TRAFİK GÜVENLİĞİ

Kaza nedenleri arasında ilk sırada gelen **AŞIRI HIZ;**

Aşırı Hız: Sürücülerin direksiyon hakimiyetini güçleştirir, kazalara davetiye çıkartarak ölüm veya yaralanma riskini arttırır.

Evlerimizde ve okullarımızda hızlı araba veya motor kullanmanın risklerini anlatalım, kendimizi ve çocuklarımızı koruyalım.

**AŞIRI HIZLA ARAÇ
KULLANMAYA HAYIR!**

Aşırı hızda kurban, kimi zaman hız yapanın kendisi, kimi zaman da yanındaki tanıdığı, sevdiği birisi, bazen de hiç tanımadığı masum insanlar olabiliyor.

Trafikte risk almak yerine, Trafik kurallarına uyarak güvenli yolculuk yapmak bizim elimizdedir.

Becerilerine güvenerek hız yapan sürücülerin, daha fazla kazaya karıştıklarını unutmayınız !

EMNİYET KEMERİ TAKMANIN ÖNEMİ

Tüm gücünüzle koşarken, aniden önünüze çıkan bir engelle çarpmadan durabilir misiniz?

“Her Zaman
ve
Her Yerde Emniyet
Kemerini”

ARAÇ KULLANIRKEN GEREKSİZ HAREKETLERDEN KAÇINALIM

“Motorla Şaka Olmaz”

Ulaşım amacıyla kullanılan araçları amacı dışında kullanmayalım; kendimizi, ailemizi ve çevremizdekileri üzmemelimi.

“Kaskımı Takıyorum, Tedbirimi Alıyorum”

**1 KASK
CAN
KURTARIR**

OKUL ÖNLERİNDE “DİKKAT” “Önce Çocuklar”

Yaşlarının küçük olması nedeniyle, hızlı ve dikkatsiz hareket eden çocuklarımızın güvenliğini tehlikeye düşürmeyelim, okul önlerinde dikkatli olalım ve önceliği çocuklarımıza verelim.

ÖĞRENCİLER;

Okul Servislerine
inip-binerken
dikkatli davranalım,
küçüklerimize
yardımcı olalım.

Bu kitapçığın her hakkı Demre İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Rehberlik Hizmetleri Bölümü'ne aittir.

(Kitabın Pdf formatındaki örneği Müdürlüğümüz web sayfasından
indirilebilir.)

Adres : Demre Hükümet Konağı Kat:2
Telefon : (242) 871 21 27
Web Sitesi : <http://demre.meb.gov.tr>
E-Posta : demre07@meb.gov.tr